

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej.,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A jótékonyosság

oltárára folyton folyvást több áldozat kerül. Jól esik megállapítani, hogy a háboruban erkölcsileg elkorcsosodott emberiség újra visszatér a régi jó idők kerékvágásához, amikor még egyetlen szenvedő ember sorsa egész tömegekben tudott részvételet keltetni, könnyeket fakasztani, sziveket és zsebeket egyaránt megnyitni. Nálunk ugyiszlóván majdnem minden hétre esik valamilyen jótékony akció és az anyagi eredmények sokezeres számjegyei bizonyítják, hogy a közönség végre felébredt a háborús lethargiából, a fásult közönyből és hogy emberek, akik boldogok, szerencsések és akiknek minden földi jó megadatott, szívvél, lélekkel és anyagiakkal is feléje fordulnak azoknak, akik végigvert a sors szeges korbácsa, akik elesetek, szerencsétlenek, szenvedők, nyomorultak.

Gyors egymásutánban volt nálunk gyermeknap, tüdőbetegek, rokkantak és a vörös kereszt egyesület napja. Az adományok összegezve, egész csinos vagyónra rugnak, amik az emberek jószívét, jótékonyági hajlamát, emberszeretetét jellemzik. Tegnap hetvenkilenc gyermek érkezett nyári üdülésre és a jövő hétre Bécsből még néhány száz apróság érkezik. Csenevész, halvány városi gyerekek, akik a hideg kőházrengetegek között nevelkednek és legfeljebb csak az édesanyjuk dobogó szíven érzik a szeretet melegét. Ezeket a gyerekeket sokkal nagyobb szeretettel, több szépérzéssel, jóindulattal kell majd fogadni, mert érzékeny kis lelkük mimóza-természetű és náluk minden kétszeresen fáj. A gyerekekkel jól tenni a legszebb jótékonyosság. És ha valaki csak egyszer is érezte, hogy kicsoda felemelő, boldog tudat, midőn valakivel jól tettünk, szenvedést letompítottunk, könnyeket törültünk, úgy azontul — azt hisszük — mindig csak ilyen célok után fog törekedni. Kicsiny nélkülöző, szenvedő gyermekek jöttére táruljanak ki a szívek, igaz szeretettel, melegséggel fogadjuk a csöppseget, akik hosszú utat, a szenvedés, a nélkülözés országútját járják és most messzi földről jönnek egy kis jólélet, szeretet, melegségért.

Halálraitették Lederer Gusztávnét.

— Megszigorították a kivándorlást. — Visszahívták Csehszlovákia nunciust. — Hatvanszázalékos bukás az aradi katolikus gimnáziumban. — Kinevezték Cuza utódját. — Készül az új megye-beosztás. — Késnek az oszirák nyaralógyermek. — Jövő héten dől el Lederer Gusztáv sorsa. — Tatarescu miniszter titkárának halálos balesete. — Háború Anglia és Kína között. — Kisebbségi vita a Népszövetség előtt.

Románia a Népszövetség előtt.

Külön bizottság tanulmányozza a telepések ügyét és az új iskolatörvényt.

(Bucuresti, július 8.) A napokban egy speciális bizottság kezdi meg működését a külügyminiszteriumban. Ennek a bizottságnak az elnöke Petrescu Comnen svájci követ, tagjai pedig a közoktatásiügyi, kultusz- és földművelésügyi miniszterium magasabb rangú tisztviselői. A bizottság feladata a Népszövetségnél függőben maradt ismeretes ügyek tanulmányozása, emlékiratok és brosurák készítése és statisztikai

adatok alapján a magyar telepések ügyének és a nem állami oktatásról szóló törvénynek kellő megvilágítása. — Romániát a Népszövetség szeptemberi ülésén Duxa külügyminiszter, Titulescu londoni követ, Petrescu Comnen svájci meghatalmazott és Vacarescu Helén fogják képviselni. Benes csehszlovák és Nincses jugoszláv külügyminiszterek messzemenő támogatásukról biztosították a kormányt.

A kormány országos segélyakciót indít

A minisztertanács elhalasztotta az új termésrendelet kibocsátását.

(Bucuresti, július 8.) Ma délután Bratianu Jonel elnöklésével minisztertanács volt. A tanácskozáson elsősorban a kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén hozott határozataival foglalkoztak. A minisztertanács úgy döntött, hogy egyelőre elhalasztja a döntést a gabonarendelelet ügyében, mert be akarja várni az új terméseredményre vonatkozó pontos statisztikai adatokat, amelyek az elemi károk következtében amenny is rektifikációra szorulnak. Elvben elhatározták, hogy a buza és a zab védővám illetékét továbbra is fenntartják, a többi gabonaneműekre vonatkozólag a kivitel növelése érdekében azonban leszállítják. Elvetette a minisztertanács a gazdasági bizottságnak a kátrány és motorolaj kiviteli illetékének leszállítására vonatkozó javaslatát azzal az indoklással, hogy a vámilletékek leszállítása a kivitel emelkedése folytán maga után vonná a belső ipar rovására. Ezt a kérdést csak akkor fogja a kormány, végleg

megoldani, amikor a petroleumipar garantálni fogja a jelenlegi belső árák fennmaradását. Ezután felhatalmazta a minisztertanács Mardarescu tábornok, hadügyminisztert a kurdiri gyár felállításáról szóló szerződés aláírására. A gyáralapításban a resicai művek és az angol Wickers csoport vesz részt. Az utóbbi napok pusztító viharai által okozott károk ügyében elhatározták, hogy nagyszabású akciót indítanak a lakosság segélyezésére. Végül a közigazgatási reform alkalmazásának és az új megye-beosztások kérdésével foglalkozott a minisztertanács. A tanácskozáson a kormány tagjain kívül résztvettek Petrescu Comnen berni meghatalmazott miniszter és Mandrescu Simon albániai követ is. Előbbi ismét a kisebbségeknek a Népszövetségnél emelt panaszairól számolt be, utóbbi pedig ismertette az albániai román iskolák helyzetét. A kormány ezzel kapcsolatban elhatározta, hogy Tirannában és Durazzóban internátust fog felállítani a román származású növendékek számára. A kormány tagjai, legközelebb a jövő szerdán tartanak újabb minisztertanácsot.

Püspökbeiktatás Aradon

Ünnepségek Aradon és Timisoarán. Tisztelegő küldöttségek az új román püspök előtt.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi görög keleti szentszéknél nagy előkészületek folynak dr. Comsa György Gergely püspök fogadtatására és aradi beiktatására. A püspök pénteken délután hat óra körül érkezik Timisoarára, ahol a gyárvárosi állomáson a hatóságok képviselői fogadják. A pályaudvarról a gyárvárosi katedrálisba hajtat s ott ünnepélyes vécsernyén vesz részt. Ezután Tiucra Patrik főesperes lakására vonul, ahol megszáll. Szombaton délután a timisoarai görög keleti püspök kíséretében Aradra jön. Szombaton délután két óra 50 perckor érkezik az aradi állomásra, ahol a görög keleti egyház delegáltjai — Pacatianu Mihály szentszéki ünök vezetésével — és a hatóságok képviselői fogadják. A pályaudvaron a közönség menetet alkot, amely a püspököt a görög keleti székesegyházhoz kíséri el. A székesegyházban vécsernye lesz, majd a püspököt a püspöki székházba kísérik.

A beiktatási ünnepség tulajdonképpen vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik s annak programját már közöltük is. Az istentisztelet után a püspöki palotában ünnepélyes fogadtatás lesz és a különböző küldöttségek tisztelegnek Arad új beiktatott püspöke előtt. Elsősorban a szinodus és a szentszék tagjai, majd az aradi egyházak képviselői vonulnak fel a következő sorrendben: görög keleti, görög katolikus (szerb és román), római katolikus, református, evangélikus, neológ izraelita és ortodox izraelita hitközségek képviselői. Ezután az erdélyi görög keleti román klérus egyesület, a hadsereg, Arad vármegye, Temesvármegye, Arad város, Timisoara, bíróság és ügyészség, az aradi teológia és tanítóképezde, a közpiskolák tanári kara, a nőegyletek és az aradi görög keleti egyházközség képviselői. Déli két órakor ünnepi bankett lesz az aradi Fehér Keresztben, amelyen a küldöttségek is résztvesznek.

Vasárnap délután fél öt órakor az aradi Armónia dalárda, a timisoarai Doina dalárda és Niculescu Laurean énekes közreműködésével nagy hangversenyt rendez az aradi Kulturpalotában dr. Comsa Gergely püspök tiszteletére. Este fél tízkor táncmulatság lesz az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

A diadalmas rádió.

Mit mindenre jó egy ágy.

Ismeritek-e a holt tárgyak ne-
ma értékét, jelentőségét óriási
közvetéjét? Gondoltatok-e már
már, hogy például egy kis kvarc-
tárcsán, egy valamiféle kis kristály
mellette képes, ha kellő pozícióba
juttatjuk? Akárcsak az ember! Én min-
dig gondoltam erre, már gyermek
koromban megsejtettem a csöpp-
nyi tárgyak kelését, amellyel époly
hatalom jár együtt, mint az embe-
rrel egy misztikus szövevényével.
Kis gyufaskatulyákba drótokat
dugtam, a fűrészt szegtem, aztán
melléje cipőfűzőből áramszisz-
tiókat alkalmaztam, amiket bele-
illesztettem a kis drótokba és bár
tudatosan és rényileg semminő
működést sem eredményeztem pe-
pecselő munkám, mikor kész lett,
egy álltam mellette, mint akár ma
a Leviathan gépésze a kazánja
előtt. És az a kis semmiválami,
amit rosszul, de ósatónosan össze-
fűztem, bizonyára azért műkö-
dött is — valahol az óntudat
alatt... És lám: tegnap megfog
az accán a barátom, hogy — azt
mondja, el akarok menni ma
aznap bécsei hangversenyre? Rá-
nézek: megőrült ez?
— Repülőgépen? — kérdezem
csodálkozva.

— Mit repülőgép? Az sokáig
tart. Van ennél sokkal gyorsabb
jármű is: a rádió. Rádión, barát-
om! No jér, itt lakom közel. Meg
hallgatjuk a bécsei hangversenyt.

Utközben elbeszéli, hogy találta
a szekrényében egy régi szivar-
skatulyát, abba beletett egy anód-
elemet (mi lehet az?) két lámpát,
transzformátort, aztán drótokat,
meg 2 forgó kondenzátort, az
egészet összekötötte egy dróthur-
zal segítségével az ágya vassod-
ronyához...

— No, gyere csak nézd, ebben
a házban lakom; mit nézel ugyi-
rán?

Láttam az arcán, hogy hűlye-
nek néz. De anyi szent, hogy én
ő őrlétek tartottam. Én sem va-
gyok egészen társulatlan, hallot-
tam valamit a rádioról, no jó, de
kérem: szivar-skatulya... meg
ágy-sodrony... Nem! Ez hűlye-
ség! Ez a szegény még ma is, de-
resedő fejét ott tart, ahol én gyer-
mekkoromban a gyufaskatulyák-
kal... Szegény... — gondot-
tam magamban, miközben fölmen-
tem.

— Előírások örültek ezt — gon-
doltam magamban, amikor bemert
tűnik abba a szobába. Ott volt az
írászatlan a szivar-doboz, ahogy
elmesélte, meg benne az a mit ta-
dom én, minmindenfélre és — igen,
ez tiszta háborodott — a szivar-
skatulyát meg az ágy-sodronyát
dróthuzal köti össze. De aztán,
néhányat perceget az ujjá valamit
vel ott a skatulyán, hogy, azt
mondja, beállítja a hullámhosszt
és — én a hallgatókagylón keresz-
tül tényileg hallom a bécsei német
koncertet. Kérem, engem nem a
rádió... nem, nem az, hogy in-
nen hallom a bécsei éneklistét...
nem az hozott ki a sodronyból. Ha
nem, hogy így, egy szivar-doboz,
meg egy dróthuzal, meg egy ágy-
sodronyon át... Az ember a
maga ágy-sodronyán át száz kilo-
métereken túli hangokat hall tisz-
tán... Tegnap óta nagy tiszte-
lettel nézek az ágyamra. Hogy mi
mindenre jó az ágy!

Kiöntéssel fenyeget a Maros.

A Maros napról-napra árad. A mai jelentések szerint már az
árterület fölött egy méter öven centiméterre emelkedett. A városi
mérnöki hivatal ma délelőtti tájékoztatást adott, hogy zárják el a Str. Mur-
cu Scevoiu (Hajó-ucca) végén lévő csatorna zsilipjeit, mert a
megáradt Marosból a víz visszafolyik a csatornába és előntéssel
fenyegeti az egész városrészt.

Visszahívták Csehszlovákia nunciáját.

Feszült viszony a cseh kormány és a Vatikán között,
amelynek áldozata Marmaggi bíboros lett.

(Prága, július 8.) A klerikális
Lidové Listy jelenti, hogy a Va-
tikán a Husz-ünnepségen megaa-
gedett katólikusellenes tüntetések
miatt visszahívta Marmaggi apos-
toli nunciust, aki Bucurestiből ke-
rült Prágába. A csehszlovák kül-
ügyminiszterium megcáfolja ezt
a híresztelést. A külügyministe-
riumhoz közelálló helyről azon-
ban kijelentették, hogy a nuncius
tényleg megkezdte szabadságát s
nem valószínű, hogy visszatér
Prágába. A helyzet Csehszlová-
kia és a nuncius, valamint a Vati-
kán között feszült. Marmaggi már

akkor elkedvetlenedett, amikor a
Husz-ünnep törvénybeiktatásának
idején a szentszók nevében át-
nyújtott tiltakozását figyelmen
kívül hagyták. Hozzájárult még
a helyzet súlyosbításához, hogy
a Cesko Slovo vezércikkében an-
nak idején az orosz szovjet kö-
vetével együtt a bíborost is tá-
madta, mint olyanokat, akik a
területen kívülséget a köztársaság
elleni aknamunkára használták
ki. Az ellentétet betetőzése volt,
hogy a Husz-ünnepségen a köz-
társasági elnök palotájára felvon-
ták a huszita lobogót.

Istenáldásából Istenátok lett.

Ahol sirva aratnak. — Borszinkáné hét ökre. — Gombát
szed a méltóságos ur. — A tiszteendő ur példát mutat.

(Saját tudósítónktól.) A két
hóka kocogva aprózza a méla ki-
lómétereket, az uton két oldalán
szederfákat simogat a reggeli
szél, a földön heverő fekete, fe-
hér és rózsaszínű gyümölcsökön
falánkul früstölköl pár idejű süldő...
megyünk a falura. A falu általá-
ban messze esik a várostól, a sors
közigazgatása az áldott nagy-
barna földsíkok szűz ölére men-
teite őket, a vonatlatlan, villany-
nélküli, kávéházatlan és aszalt-
mentes boldogságba. A faluban
még ünnep az ünnep, szentírás a
parola és köszönés az adjisten. A
falu nem égál, nem is „halad”, a
duzzadt, büszke, meleg Élet fogja
körül és templomának tornya
őszintén áll az ég alatt. A falu gö-
gösen jön hozzánk, mi aláztatosan
megyünk a faluhoz, az uton mi is
megsüvegljük a kő-Krisztust, a
szemünk elmelegedve csillant az
utszéli kókadt pipacsokra, a fo-
gaink között tavalyi szalmaszálat
zuzunk, csak a szívünkben erziünk
valami szorongó, nehéz érzést:
baj leit a Földdel.

igérkezett még pár héttel ezelőtt,
mint egy roppant nagy gazdaság.
Belsőbb vezetnek a már levágot
tarióra, egy öreg paraszt nagyot
dobbant a lábával: bizony még
most is csicsog a föld és több he-
lyütt öles területek állnak víz
alatt. Lábon rohad a buza a sok
esőzéstől.

Mit álmodott Borszinkáné.

Egy összelöpörödött anyóka
alázatoskodik tördelő kezekkel fe-
lénk, gyöngéden elém tolják a
szomszédai és ahogy beszél, a
köténye csücskére rásírja minden
örök tragédiáját a földművelőnek.

— Jaj, tudtam én keziesőko-
lom, hogy így leszen — fullasztja
a sírás és a többiek is rásopán-
kodják, hogy mondta ezt előre
Borszinkáné. Nagyon szépen állt a
vetés a tavasszal, hó sem volt rá
a télen, Borszinkáné meg egy éjjel
hét sovány tulokról álmodott,
akárcsak Fáraó a bibliában. Ije-
dzettek is tőle előre, misét is mon-
dott ellene a tiszteendő ur, de
hiába, csak eljött az eső, pedig
már fellélegzett bennük a remény,
mikor szárazon múlt el szent Me-
dárdus napja. És most itt állnak,
siratják a vetést, az elrohadt bu-
zát és az elrohadt gyümölcsöt.

Vigasztal a tiszteendő ur.

A falu felől most kocsizörgés
vágja el a kétségbeesett panaszt,
a karok a sarlóért nyulnak, jön a
tiszteendő ur. A tiszteendő ur fia
tal, egy harminckörül, ápolat fe-
keté szakállja van és fürgén, erő-
sen lépi át az árkot. Előbb egy
széles keresztet rajzol a kezével
a barna táblák fölé, aztán meg-
emeli a kalaptát, vállonveregeti a
közel állókat és mosolyogva ing
meg a feje a köszöntésemre.

— Hát igaz, nagyon süjtött az
Isten, — árnyéku el egy keveset
az arca — de mi aláztatosan tünt-
jük. Nézze meg ezeket az embe-
reket. Egy egész esztendőnt kin-
lódta, törődtek, áztak ezért a
kevesért, ami aligha lesz elég a
téli élelemre.

Elvegyül az aratók kö-
zé, nyomán bizakodóbban, se-
rényebben folyik a munka, men-

ten amit még lehet. Aztán látom,
hogy ő is a kezébe kap egy sar-
lót, hatalmas alakja meghajlik az
érbornak, sáros kalászkok fölött,
arat a tisztelendő ur...

A méltóságos ur...

Visszafelé jövet a baloldallra
került az erdő. Szép, dumnóvési
a pécskai erdő, Mő királyi va-
dászterület lett belőle. Körül fog-
ják keríteni, tilos lett a bejárás,
egy örnek odaállított katona vitat
közik is egy idősebb urformájú
emberrel, akinek szürke zsákocs-
ka van a kezében és az erdőbe
akar menni gombáért. A kocsisom
megsüveglé a fehérruhás öregot,
jó mélyet emel előtte a kalapjával
és úgy köszönti, hogy „jó napot,
méltóságos ur!” Megdöbönt ez
a köszönés, előrehajlok és a ko-
csis elmondja, hogy bizony mélt-
óságos ur volt az az ősz ember,
kuriai bíró volt úgy tíz esztendő-
vel ezelőtt, s mióta a gazdatiszt
fia, meg a menyé is elhaltak, csak
alig tengődik. Gombát jár szedni,
télire is szárítja és a városba kül-
di eladásra. Ez a jövedelme. Vász-
sza nézek az öregurra, aki fárad-
tan, meggörnyedt derekával már
a diállók felé csoszog és a kezében
szomorúan fityeg az üres zsá-
kocska... Pénzes P. Artur.

Tiszteld a Nőt!...

Érdekes ítélet hangzott el az
aradi törvényszéken.

(Saját tudósítónktól.) És a bi-
ró kimondta az ítéletet... Külö-
nőse szigorú elbírálás alá esik a
vádolt cselekedete azért, mert
egy nőt sértett meg... Ez a
verdikt ma az aradi törvényszék
egyik tárgyalásán hangzott el...
Egy percre mintha visszavert
volna a régi, romantikus korszak,
amikor a magasabb püdesztálra
emelt Nő előtt hódolattal hajtott
térdet a férfi s amikor szinte bűn
volt egy nőt megsérteni. Ma
már nem az, sőt ma már minden
nap dolog. A mai kor férfiai
nem romantikusok... Az eset
maga egyszerű. Wimmer Zoltán
siriaai állami állatorvos 1922-ben
ellenőrizte a henteseket, hogy
olyan állatokat vágta-e, ame-
lyekre engedélyük volt. Ellenőrző
körutja közben Wagner Lajos
pankotaj hentes üzletébe is elju-
tott, ahol a férj távolléte alatt
folesége volt az üzletben. Az áll-
latorvos tudta, hogy nem volt
vágatási engedélyük és ennek tá-
cára friss húst árusítottak, ezért
többször megkérdezte tőle, vajjon
rendelkeztek-e engedéllyel. Az
asszony természetesen minden
módon védekezni próbált, kerül-
gette a feleletet, mire az orvos
sértő kifejezésekkel illette a nőt,
akit állítólag meg is rugott volna.
A mai tárgyaláson felvonult a
vád, a védelem, a tettlegesség
nem volt megállapítható, azonban
a becsületsértést maga a vádlott
is beismerie, felindulással véde-
kezve. A bíróság visszavonult ta-
nácskozni s elhangzott az ítélet:
5000 lej pénzbüntetés... az indo-
kolás szerint: mert különösen szí-
gorú elbírálásban részesítik azt,
aki egy nőt sért meg... Az íté-
letben az ügyész megnyugodott,
azonban a vádlott felmentésért fe-
lebbezett. A szavak elhangzottak,
új emberek jöttek, mentek, új
tárgyalásba kezdtek bele s a ré-
gi, nőtisztelő romantika néhány
perc mulva ismét feledésbe me-
rült.

Életbelépett

az új kivándorlási törvény.

Szigoru szabályokhoz kötötték a ki- és bevándorlást.

(Saját tudósítónktól.) A brazilai, argentinai, uruguayi polkoba-taszítottak, a kivándorlási hiénák által elárult és rabszolgasorsra juttatott emberlégiók panasza, szenvedéseiknek megrázó rémségei végre illetékes fórumhoz, a kormányhoz is eljutottak. Nemrégiben a ki- és bevándorlást szabályozó új törvényjavaslatot be is nyújtották a parlamentbe, melyet a kamara mindkét háza minden vita nélkül meg is szavazott. Az új kivándorlási törvény a „Monitorial Oficial” legutóbbi számában azonnali hatállyal meg is jelent, illetve életbelépett.

Az új törvény éle főleg a bünyös machinációkat üző és nagyobbára emberkereskedelemmel foglalkozó kivándorlási irodák és ügynökségek ellen irányul. A törvény elvben elismeri a ki- és bevándorlás szabadságát, de a gyakorlatban lényegesen megszigorítja a lehetőségeket. A régi kivándorlási törvény új kiegészítése szerint tilos a kivándorlás 17—28 év közötti férfiaknak, ha nem tettek még katonai kötelezettségüknek eleget. Továbbá egyedülálló kiskorúaknak, bűnvádi eljárás alatt állóknak, 25 évesnél fiatalabb nőknek (még ha férjheztek is) és végül azoknak, akik nem fizették ki egészen hátralekös adójukat. Tömeges kivándorlás csak a bucaresti munkaügyi minisztérium előzetes engedélye alapján lehetséges. Ezeket az engedélyeket a minisztérium meghatározott időre adja, de csak akkor, ha a kivándorlóknak szándékozók csoportjegyzékét a minisztériumban előzetesen már bemutatatták.

A kivándorlási irodák és ügynökségek a jövőben csak a munkaügyi minisztérium engedélye alapján működhetnek. Óvadékok kötelesek letenni, melynek minimuma 100.000 lejben van megállapítva. A mindjobban elharapódzó kivándorlási üzelmekre a törvény különböző büntetéseket szab ki. Eszerint, aki bárkit kivándorlásra csábít vagy csak rábeszél, ilyen tanácsot ad, hat havi fogházbüntetésben részesül. Ha a csábítás valamely kivándorlási iroda vagy ügynökség üzleti érdekében történik, ugy a büntetés egy évi fogháztól öt évig terjedhet, ezenkívül az illető kivándorlási iroda működési engedélyét is azonnal bevonják. Miniszteri engedély nélkül működő hajóirodák vezetőit három havi fogházzal sújtják.

A bevándorlás Romániába szükséghez képest szabad, különösen külföldi szaktisztviselők és munkások számára. Minden munkaadó azonban, aki külföldi alkalmazottakat alkalmaz, köteles annak érkezését három napon belül az illetékes szigorancán és ipari felügyelőségénél bejelenteni. Elaggott, munkaképtelen, beteg, büntetett vagy a közbiztonságra és közrendre veszélyes egyének bevándorlása tilos és azokat a törvény teljes szigorával büntetik.

Borzalmas tüzvész Angliában.

Londonból táviratozzák: Glasgowban tegnap este a kereskedőnegyedben óriási tüzvész pusztított. A vihar fokozta a katasztrófa súlyosságát és az egész kereskedőnegyed elpusztult. Több banképület is porrá égett. A székesegyház is, amely a rheimsi katedrális mintájára készült, elpusztult. A lakosság közül sok ezerezen hajléktalanná váltak, sokan pedig elhiúntek. A kár több millió font-ra rug. A hatóságoknak az a kívánságuk, hogy gyűjtögetés történt.

Halálraítéltek Lederer Gusztávnét.

A budapesti törvényszék rablógyilkosságban mondta bűnösnek a csendőrfőhadnagy gyilkos feleségét és kötél általi halálra ítélte. — Lederer Sándort felmentette a bíróság.

(Budapest, július 8.) Pontosan hat héttel ezelőtt hangzott el az ítélet Lederer Gusztáv, a rablógyilkos csendőrfőhadnagy felett: a honvédbíróság halálraítélte a csendőrtisztet, aki meggyilkolta a állati kegyetlenséggel feldarabolta Kodelka Ferenc nagyvágót. És ma elhangzott a polgári törvényszék ítéleszava is, a bíróság rablógyilkosság büntetésében bűnösnek mondotta Lederer Gusztávnét is, akinek eme rettentő bűnéért életével kell fizetnie: a törvényszék a gyilkos csendőrfőhadnagy gyilkos feleségét kötél általi halálra ítélte. Ez az ítélet már a honvédbírósági tárgyaláson is előre vetette árnyékát. Már ott ugy érezhetgé az egykori kaszirnő, hogy férjével együtt neki is rettentően kell laknia az együtt elkövetett förtelmes bűnéért, mert Ledererné az akkori tárgyaláson már ugy hadakozott, védekezett, — bárha csak tanu volt, — mint ha férje helyett ő ült volna a vádlottak padján, ahonnan számára is előrevetette árnyékát a bírósá. Hat héttel később, mint ahogy a férj felett a halálos ítélet elhangzott, állott földi bírái elé Ledererné és hét hosszú napon át megdöbbentő elszántsággal védekezett, tagadott, mesélt és hazudott. De mindez hiába volt. A megdönthetetlen bizonyítékok hatalmas tömege halálos csapással lesújtott a gyilkos asszonyra. Az ítélet elhangzott, halált mondott ki Ledererné fejére. Nem volt meglepetés ez a súlyos ítékezés, szinte megnyugvás kelt a nyomában: ez az asszony elvette méltó büntetését.

Az ítéletkihirdetésről és az azt megelőző mai eseményekről budapesti tudósítónk a következőket táviratozza:

Ledererné bűnpöré a mai napra befejeződött. A mai tárgyalási nap a védőbeszédekkel kezdődött. Dr. Schubert Zoltán, Lederer Sándor védője azt fejtette, hogy ennek a bűnpörnek nemcsak halott, hanem élőáldozatai is vannak: a Lederer-család ártatlan tagjai. A Lederer Sándor ellen emelt vád nem állja meg a helyét, minthogy a vádlott jóhiszeműségét egyáltalán nem lehetett megcáfolni. Ledererné állandóan félrevezette sógorát és mindig dussgazdag nőként szerepelt előtte. Lederer Sándornak egyáltalában nem volt tudomása sem a gyilkosságról, sem a pénz eredetéről és ezért felmentését kéri. Ezután Lévy Tibor dr., Lederer Gusztávné védője mondta el mára halasztott védőbeszédét és azt hangoztatta, hogy még egyetlen védőnek sem volt olyan a helyzete, mint neki. Hangsúlyozta, hogy a közvélemény tuloz

akkor, amikor a szerencsétlen asszonyt bestianak hiszi és rajzolja. Az asszony szerepe a gyilkosságban csak feltevés és a férj vallomásán alapszik, aki viszont erősen kiszinezi az asszony nyúl szimben érzett féltékenységet és az asszony közreműködését. Hosszan fejtegeti, hogy az asszony tagadásával szemben konkrét, közvetlen bizonyítékok nem merültek fel arra nézve, hogy Lederernének tevőleges része lenne Kodelka meggyilkolásában és feldarabolásában s kéri a bíróságot, hogy ha már ítéletet mond a rablógyilkossággal vádolt asszony felett, ugy őt csak büntársi minőségben mondja ki bűnösnek. Lévy Tibor védőbeszéde után, amely közel három órát vett igénybe, Makkay ügyész röviden replikázott, majd a bíróság ítéletközlésre vonult vissza. Délután négy óra előtt néhány perccel jelent meg újból a tárgyalóteremben a hármass bíróság és Denk Tivadar dr. főtárgyalási elnök a zsufokásig megteit terem halálos némasága közepette emel kedett szólásra. Mindenki visszafojtott lélegzettel hallgatta a magyar állam nevében kimondott ítéletet, amely Lederer Gusztávné született Schiwarcz Máriát, a halálraítél csendőrfőhadnagy feleségét rablógyilkosságban mondja ki bűnösnek és kötél általi halálra ítéli, Lederer Sándort pedig az ellene emelt vád és következményei alól felmenti. Zugó morajlás fut végig a termen keresztül, szinte fellélegzik mindenki, mert ugy érzi, hogy az egykori kaszirnő felett kimondott halálos ítélet igazságos és megérdemelt volt. Néhány pillanatnyi szünet után megkezdődik a kettős ítélet indokolása, amely lapunk zárta-kor még tart.

Kisgyermek tragédiája.

A Marosba full két kicsiny fia.

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő halálos szerencsétlenség történt ma délelőtt Aradon. Hebrovszky Demeter nyolc éves fiúcska egy hat éves kis barátjával a Marosba ment fürödni. A papirgyár mellett mentek a vízbe és a két szerencsétlen gyermeket a megáradt Maros hullámai rögtön elsodorták, s mielőtt segítségükre siethettek volna, elmerültek a Marosban. A gyermekek sikoltozására többen siettek, hogy megmentésük a feldokló fiukat. Néhányan csónakba ültek, egy fiatalember a vízbe vetette magát, de a gyermekeket nem sikerült elérniük. Hebrovszky Demeter holttestét néhány száz méterrel lejjebb kivette a Maros, a hat éves nek látszó fiúcska azonban eltűnt. Kiletét eddig nem tudták megállapítani.

A legfrissebb bécsi mulatság.

Két osztrák gróf, aki a szociáldemokraták között akarja terjesztetni a legitimizmus eszméjét.

(Bécs, július 8.) Az osztrák fővárosbeli külvárosi korcsmák-nak néhány hét óta illusztris vendégei vannak: Sternberg Adalbert gróf és Salm Erich gróf, akik egy harmadik urnak, Wolf Gusztáv ezredesnek, a fekete-sárga legitimista párt elnökének kíséretében jelennek mindig meg. A két gróf már évekkkel ezelőtt összeveszett az osztrák arisztokrácia tulnyomó részével. Azóta állandóan harcban állanak a többi grófokkal, hercegekkel és egyéb főnemeseikkel. Ki léptek a Jockey-klubból, lapokban és bíróságok előtt hadakoznak az ugynevezett egykori császári kamarillával és harci kedvben felülmulják a legradikálisabb szocialistákat is.

Mivel az összes többi osztrák arisztokraták a Schager-féle konzervatív monarchista pártban szerkeztek, Sternberg és Salm grófok nem régiben beléptek Wolf ezredes fekete-sárga legitimista pártjába. Wolf ezredesről tudni kell, hogy idők folyamán ő is elkecsereedett ellenségévé vált az arisztokráciának és általában a régi császárság vezető személyiségeinek. Ő is állandóan támadja a régi kamarillát és noha fanatikus legitimista, elkecsereedésében már a Habsburgoknak és magának, Zita özvegy császárnénak újságcikkekben és politikai beszédekben tudtára adta, hogy a Habsburgok csak abban az esetben számíthatnak arra, hogy vissza kerülnék az osztrák trónra, ha szakítanak az arisztokratákkal és a munkásokra támaszkodva nepcsászárságot csinálnak.

A két gróf és Wolf ezredes most korcsmárok korcsmára járva rendeznek népgyűléseket, amelyek a szocialistákat akarják meggyőzni a császárság visszaállításának szükségességéről. Ezek a népgyűlések rendszerint avval végződnek, hogy a munkások az excentrikus népvezéreket kitéssékelik. Sokszor előfordul azonban az is, hogy a szocialisták viharos ovációkat rendeznek a két grófnak és az ezredesnek, megfélemlítve az arról, hogy ezek legitimista propagandát folytatnak. Sokszor tapsra verődnek szocialista és republikánus munkások kérges tenyerei, ha feláll a szikár Wolf ezredes és kijelenti, hogy a kampós keresztetek „disznó kutyák”, a kik új vérontást akarnak. Viharos derűséggel nyugtazza a publikum a szakállas Salm gróf ugyan csak drasztikus és temperamentumos kiszólásait. Havasozan Sternberg Adalbert gróf beszédei sem maradnak Salm Erich gróf szónokdatai mögött. Így folyik most a legitimista agitáció a bécsi munkások között, természetesen minden eredmény nélkül. A közönség tudni ugyan ezekre a gyűlésekre, azonban csak azért, mivel ingyen és jól lehet mulatni.

Elmebeteg

az aradi fogház öslakója.

Rivis Annát a kolozsvári elmegyógyintézetbe vitték.

(Saját tudósítónktól.) Hirt adtunk arról, hogy a timisoarai rendőrség elfogta Rivis Annát, a fogházak öslakóját, akit már kicsiny kora óta bol az egyik, hol a másik fogházban „kaszliáltak be”. Szinte boszorkányos ügyességgel sikerült azonban igen sokszor megszöknie a különböző börtönökből s legutóbbi szökése az eddigieket is felülmúlta. Zárt fogolyvagonban szállították a nőt Bucuresti felé és még ma is felderítetlen, hogy miképpen tudott onnan megszökni. Bucurestibe csak az üres vagon érkezett meg, míg Rivis Anna ismét megkezdte kóborlásait a Bün országúján. Szerencséje azonban ezúttal sem volt: elfogták és Aradra hozták. Szigorú őrizet alatt tartották a mai napig s ma elmebeli állapotának megfigyelése végett Clujra szállították. Mosolyogva haladt Rivis Anna a szuronvos örök között a vasút felé, mintha ismét reménykednék abban, hogy megszökhet. A remény azonban valószínűleg csak remény marad, mivel Seláriu fogházigazgató a legszigorubb és megbízhatóbb embereit adta a nő meiké, akik egészen Kolozsvárig egy pillanatra sem tévesztik szem elől a veszedelmes tolvajnót.

Lopással vádolják D'Annunziót.

Egy német író elrekkvirált olaszországi villája.

(Koppenhága, július 8.) Szenzációs botrány foglalkoztatja most a skandináv és az olasz közvéleményt, amelynek főhőse nem kicsob személyiség, mint D'Annunzio-Gabriele, a nagy olasz költő. Karin Michaelis, a világhírű író nőpártianotta ki a botrányt: megvádolta D'Annunziót, hogy arabolta egy német író hagyatékát. Henry Thode német műtörténész 1910-ben vásárolta meg a Garda-tó partján álló Corquacco villát. Nagy költséggel átépítette és villájában helyezte el értékes műkincseit, valamint hatalmas könyvtárát. A háború alatt épen úgy, mint a többi német tulajdonost, ezt a villát is lefoglalták és Thode halála után, 1921-ben elkobozták. Thode özvegye ekkor Gardonéba szökött, hogy a tulajdonában maradt ingóságokat elszállítsa. Odaérkezésekor megismerkedett tapasztaltan, hogy D'Annunzio helyezkedett el a villában, dacára annak, hogy alig husz percnyre saját villája volt, amelyet a fiúmet kaland után az olasz kormánytól kapott ajándékba. D'Annunzionak megtetszett a Thode-villa, leszakította róla a hivatalos pecsétet és azt a házgardnok minden titakozása dacára ingóságával együtt tulajdonába vette. Thode nő könyörgött D'Annunzionak, hogy legálább ingóságait adja vissza, ezt D'Annunzio meg is ígerte. Ezzel azonban csak haladékat szerzett magának arra, hogy Rómában elintézzze, hogy a villa minden ingóságával együtt az övé legyen. Karin Michaelis vádiratára a svéd írók szövetsége vette kezébe az ügyet és felszólította az olasz költőt az ingóságok visszaadására. D'Annunzio ismét megígért mindent, ha Thode özvegye hajlandó lett rehabilitálni. Ac özvegy most

már megelégedett volna azzal, hogy azokat a Thom-képeket kapja vissza, amelyek az ő magánvagyonából származnak valamint a férje feljegyzéseit. Ismét Gardonéba utazott, ahol azonban megállapította, hogy D'Annunzio a Thom képeket már eladta és melki mindössze néhány olyan levelet adott vissza, amelyeket ő intézett

a férjéhez. Az ügy már annyira elmérgeződött, hogy az olasz sajtóiroda is kommunikét adott ki, amely szerint a villa nem egyéb mint egy parasztház. Ezzel szemben Karin Michaelis legújabb riportatában kijelenti, hogy hivatalos szakértői becslés szerint 1,800,000 aranylirat ér meg a villa, amely a legszebbek közül való.

Az árvíz elpusztította Lengyelországot

Krakóból táviratozzák: Az erősen esős időjárás — mint ismeretes — Lengyelországban óriási mértékű árvíz katasztrófa okozója lett. Mintegy 300,000 család lett hajléktalan. Nyugat-Galiciában és a Bochnia területben különösen szörnyű pusztítást végzett az elemi csapás. Új-Scielosna városka a szó szoros értelmében teljesen elpusztult. Felső-Szilézia és Teschen környéke között teljesen megszűnt az összeköttetés. Przemysl környéke viz alatt áll. Drohovitz tartományban a víz alatt valóságos ellundát falu. Kelet-Galiciának pedig egész termése pusztult el.

Hatvanszázalékos bukás az aradi katolikus gimnáziumban.

A sikeresen vizsgázott felsőosztályos növendékek névsora.

(Saját tudósítónktól.) Az ideai vizsgaeredmények szomorú statisztikája most már kétségtelen bizonyossággal igazolja, mennyire igazak voltak az új iskolatörvény ellen — a kisebbségek köréből — felhangzott aggályok. A diák tanul egész éven át, az év alatt összeszokott tanárával, megismerték egymást. A tanár tudja, milyen érték van a diákban, a diák megérti, hogy nem a tanárnak, hanem önmagának tanul. Év végén aztán jön a vizsga. A katedrán soha nem látott vizsgabiztos ül, aki még hozzá a diák nyelvét sem érti és a drukkoló, gyöngyöző bomlokú fiú vagy leány ki van téve az idegen vizsgabiztos kénye-kedvének. aki teljesen egyedül és minden más évközi tanár megkérdezése nélkül osztályoz. Az ismeretlen arcú önkéntelenül is szuggesztív ereje, a diákot elbátortalanítja és az a tudat, hogy a vizsgabiztos nem érti a nyelvét, féltékné, kapkodóvá teszi. Így eshetett meg aztán az a jóvá alig tehető, de a tanulók egész életére kiható vizsgaszitalan körülmény, hogy az a növendék, aki egész éven át jó tanuló volt, érzékenyebb idegi vibráció, folytán a kérdésekre csak zavarosan, kintlódva tudott felelni, míg az átlagos, vagy jó pár esetben az egészen rossz tanuló — jeles jegyet nyer azáltal, hogy bár a kérdésekre csak felületes tudással, de elfogulatlanul és bőven beszélt, ami a nyelvet nem értő tanárt megnyugtatta. A diák fogékonysága, pszilikai rezonanciója nem mérhető azzal az általánossággal szabott mértékkel, amit az új vizsgáztatási rendszer léptetett életbe máról-holnapra. A tanuló különböz, a rendszer pedig egy s ha ehhez még a vizsgabiztosnak a rendelkezésbe való szó szerinti ragaszkodása járul; kész a katasztrófa. A diák ilyenformán könnyen elvesztheti a tanulásba vetett bizalmát, a vizsgát csak lutrinak tekintji és úgy értelmezi az új rendszert, hogy elég, ha nyugodt idegekkel rendelkezik és jól beszél románul, Viszont a tanárokat is kellemetlenül érinti, ha egész évi fokozott és kimerítő munkájuknak olyan eredményét tapasztalják, ami egész pedagógiai felépítésüket halomra dönti. Önként kiviláglik tehát, hogy

az új rendszer nem helytálló, nem kedvező a gyakorlati kivitelben és egyáltalán nem szolgál üdvös célokat. Nem kell azonban a szülőknek és diákoknak elveszteniük hitüket, ez az új vizsgáztatási rendszer minden bizonyosai konszolidálódni fog egy jobb megértés felé és az új oktatási törvény hibáit rövidesen korrigálni fogják.

Lejövök az aradi róm. katli. gimnázium növendékeinek vizsgaeredményét. Az összes osztályokban — a nyolcadikat kivéve, erről már az érettségi vizsgák kapcsán emlíkeztünk meg — az összes bukások száma százalékokban: 60.52%, ebből véglegesen bukott 21.68%, ami a tavalyi eredmények mellett 10% javulást mutat. A vizsgán szerencsésen átment V—VII. osztálybeli tanulók névsorát alább közöljük: V. osztály. Lányok: Auszterweil Erzsébet, Halmos Margit, Karácsosny Margit, Kurjatko Márta és Tajlatschek Sára; fiúk: Berkovits István, Fischer Ödön, Fuchs István, Gartner Lajos, Göbl László, Gyödy István, Karger Lajos, Krenner Péter, Lányi György, Linn Henrik, Mezei Imre, Nagy Győző, Pallavicini Alfréd, Polónyi Géza, Raduly István, Waldner György. Weimberger Jenő, Weiszberger Gyula, VI. osztály. Lányok: Hauslián Vikna, Mencez Magda, Ráskai Erzsébet; fiúk: Adriányi Béla, Antalffy István, Blédy József, Firneisz György, Gellért István, Gruber Ernő, Kelemen János, Krausz János, Linberger Sándor, Münch János, Spiró Gyula, Várnai Miklós. VII. osztály. Lányok: Benedikty Judit, Mairovitz Anna, Pfeiler Magda; fiúk: Auszterweil Károly, Blédy Géza, Csiki Sándor, Gerő Zoltán, Gót Ede, Hann Tibor, Káldos Gyula, Kovács Sándor, Nesnera Aladár, Ransburg Sándor, Spanlang György, Vas Géza és Weininger István.

Kisantant sajtókonferencia Szilvásiában. Bucurestiből jelentik: A kisantant augusztus 15-én tartandó sinaiai sajtókonferenciáján a cseh-szlovák újságírói kart Leco Schrava a Narodni Osvobozenie című lap szerkesztője és Kopeky dr. a Csehszlovákia szerkesztője fogják képviselni.

SPORT.

Az aradi Hellas nemzetközi tenniszversenyének döntője.

Dr. Lupp veresége a férfi egyesben. Straub (Cluj) a II. o. bajnoka. Dr. Lupp—Roman a férfi páros győztese.

Arad, július 8. A keddi eső miatt félbeszakadt bajnoki döntőt szerdán folytatták a már említett 6:1, 0:2 arányban. A döntő azonban a legnagyobb szenzációt eredményezte, a mennyiben az országos bajnokot a bucuresti Poulieff öt esetben való három győzelmével legyőzte s így Aradváros bajnoka lett. A férfi párosban dr. Lupp, Roman—Balázs, Todorowsky közti döntőből az előbbi pár győzött, magához ragadván a férfi páros első helyét. A II. osztályú férfi egyesben a fiatal Straub (KAC), Winternitz (TAC) kiverése után lett a bajnok. Eredmények a következők: Férfi egyes I. o: Poulieff—dr. Lupp 1:6, 6:1, 9:7, 2:6, 6:4. — Hellas vándordíj: dr. Lupp—br. Bohus 6:1, 6:2 w. o. — Férfi egyes II. o: Straub—Paun 6:3, 6:4. Winternitz—Török 6:4, 6:4. Straub—Winternitz 2:6, 6:4, 6:4. — Férfi páros: Balázs, Todorowsky—Riegler, Tanczos 6:2, 6:0. Dr. Lupp, Roman—Paun, Mannheim w. o. Dr. Lupp, Roman—Fülöpp, Lupp R w. o. Balázs, Todorowsky—Brandenburg, Bohus 4:6, 6:4, 4:6, 6:2. Dr. Lupp, Roman—Balázs, Todorowsky 9:7, 8:6, 6:4. Vegyes páros: Poulieff, Schlosserné—Török, Angel Lóli 6:3, 6:2. Női egyes I. o. Széllné—Obetkóné 6:1, 2:0 w. o. A többi eldöntöket és döntöket a holnapi nap folyamán folytatják, úgy hogy a verseny minden valószínűség szerint holnap estig befejezést nyer.

O Magyar vívók Ostendében.

Budapestről táviratozzák: Az ostendei európai kardvívóbajnokságban Magyarországot Garay János (Tisza István Vívóklub), Glykais Gyula (MAFC), vitéz Terstyánszky Ödön (MAC), valamint a zsűriben dr. Gerde Oszkár, mint a Magyar Vívószövetség képviselője reprezentálják. A verseny július 29-én kezdődik.

O Országos kerékpár versenyt rendez az AMTE folyó hó 12-én az AAC—Meteor Török Gábor-uccai sporttelepén. Az aradi sportközönségnek még élénk emlékezetében van a közelmúlt verseny, mely egy csapásra meghódította Arad közönségét a kerékpársportnak. Érdekes, izgalmas számok peregnék le, mely igazolni fogja, hogy Nagyromániában kik a legjobb versenyzők. Részt vesznek úgy a Regátból, mint Erdély és Bánát legjobbjai.

— Juliusi lapelőfizetési negyed

alkalmával még nagyon sok előfizetőnk nem újította meg előfizetését, hátralékos előfizetőink pedig nem egyenlítették ki tartozásukat. Tekintettel a horribilis lapelőfizetési költségekre, felkérjük előfizetőinket, hogy tartozásukat sürgősen küldjék be lapunk kiadóhivatalának.

HIREK

Csillagok beszéde.

Csudát hozott a vásár... Csillagvizsgáló székelt a főtéren hosszú sárgaréz csövével, amelyen keresztül bárki betekintést nyerhetett az ég csodáiba, öt lei tiszteletdíj ellenében. Mert a csillagvizsgáló sem élhet levegőből, ámbar az övé egy ismeretlen birodalom, a csillagok országa, a melyekről úgy beszél, mint a király a hűbéres tartományairól. De itt a földön mégis csak szegény, egyszerű ember ő. Óreg varázslónak nézhetne mindenki. Hosszu, kócos haja a válláig ért és olajbarnára volt lesülve, mint a vándorcigányok. Nappal nem szívesen foglalkozott a publikumával, akik szájatva ácsorogtak körülötte és lesték a horoszkópot, amit kiolvasott a csillagokból. Az ég nyitott könyve és az öreg vándor csillagvizsgáló olvas benne a sárgarézcsövét, amely közelebb hozza Isten üzenetét. Am nappal csak a napot látni és benne valami tojás sárgájához hasonló flekket, amit hivatalosan napfoltoknak neveznek a beavatottak. A nap büszke, gógós asszony, elhomályosítja a csillagokat, mint a nagy primadonna a kis kóricitkákat. A hold a csillagok igazi pástora. Jónaplátu, kövér nagyanyó a hold, szemén ezüst okuláré és mosolyog mindig, meg fecseg.

Szép a júliusi égbolt este, ha szabad szemmel felé az égre. Csupa arany, ragyogás és valami tiszta boldogság árad a magasból, a teremtés lehetete, a titok, az örült csuda, ami ott lakik fölöttünk, ahová nem ér el a kinyújtott kéz és csak a szemünk mered utána éhes vágyakozón.

Ki nem látott még csillagot végigfutni az égen? Mint egy nagy égő sikoly szalad át fényesen a halálba, mert a csillag is meghal, ha letelt az ideje, akár az emberek. A csillag hatálya szép és dicső, az egész világ látja és az egész világ elámul, ha utolsó útjára indul. Minek ide a csillagvizsgáló, földi éhséggel, földi irigységgel? A csillagok a mesében élnek, ember még nem látta közelről őket, mert Csillagország jó, békés, mint az álom. Mikor még kicsi gyerek voltam, sokat hancuroztam együtt a csillaggyerekekkel. Épp úgy néztek ki, mint te, vagy én, csak a nézésükben ragyogott valami ki mondhatatlan égő szomorúság, mint az esthajnal csillag, vagy az édesanyám kisírt szeme. Rengeteg mesét tudtak és úgy ismerték az égboltot, mint én az otthoni cukrosboltot. És millió kilométereket száguldoztak be, míg én a másik oldalra fordultam.

Nagyon csendes éjszakákon hallani a csillagok sirását. Mert a csillagok is beszélgetnek egymással és megmondják a világi dolgokról a véleményüket. A csillagok nem szeretnek bennünket. A tejút fehér bárányai nem a mi bárányaink. Csunya, mérges folt vagyunk mi a világűrben, véres, veszekedős, garázda csillag, akiknek hátatfordít minden jóízűségű égitest. Ó, mit is akar ez a kócos varázsló a júliusi égbolt titkairól?

A textilgyári művezető tragédiája.

Lefoglalták egy szoba-konyhás lakását — háborus kártérítés címén.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután megírtuk, hogy az aradi törvényszék a vonatkozó törvényre támaszkodva, zár alá vette négy Aradon lakó külföldi állampolgár vagyonát: három német és egy bolgár alattvalóét. Beszámoltunk ugyanakkor Lazarov Miklós szomorú kálváriájáról, aki márcól-holnapra, vagyis most emberből koldussá lett a törvény rideg paragrafusai alapján. Mára utána jártunk egy másik áldozat sorsának is, akinek ugyan csak az az egyetlen bűne, hogy szülőhazája valamikor háborút vívelt Románia ellen és most, midőn ő idejött, hogy szakítását ennek az országnak fejlesztésére fordítsa, mások bűnéért lefoglalták kis szegénységét: bútorait, háztartását. Fájdalmasan megrendítő az, hogy a háború rémséges káráért épen néhány szerencsétlen sorsüldözött ember fel, hogy Gross Alois nemtorozági eredetű kárpitosmester rozoga chaiseiongeja, vagy pedig Vuiva Christian kereskedelmi ügynök, hivatalosan is 4070 lejre becsült vaságya és ruhacsemije szolgáljon porszemmi fedezetül milliók károknak és veszteségeknek.

Lügg Vilmos, az aradi textilgyár művezetőjének sorsa mélysegesen megindító. Lügg Vilmos művezetőt, aki szakmájában kiváló, ezélt egy évvel hozatta el a textilgyár a Rajna-vidékről. Szabályszerű utlevéllel érkezett a bucaresti munkügyi minisztérium előzetes jóváhagyása alapján, jelentkezett az aradi sziguranca ellenőrzés céljából, két ízben kapott 6-6 havi tartózkodási engedélyt és most a tartózkodási engedélyek revíziója alkalmából ismételtén egy évi itt tartózkodást.

— A király üdülése. Párisból táviratozzák: Ferdinánd király ma elhagyta Páris és Bagnolesbe utazott, ahol néhány hétig üdülni fog.

— Kisebbségi vita a népszövetségi unióban. Varsóból jelentik: A népszövetségi ligák uniójának varsói közgyűlésén a kisebbségek ügyeit tárgyalták. Magyarai Géza budapesti egyetemi tanár és Hauchberg prágai professzor javaslatokat dolgoztak ki arról, hogy a kisebbségi sérelmek az orvoslásukra hivatott nemzetközi fórumok elé kerülhessenek és ott elintézés nyerjenek. Szóba került az is, hogy miért van Magyarországon numerus clausus? Aulard professzor az Unió kisebbségi megbízottja megállapítja, hogy Lengyelország demokratikusan oldotta meg ezt a kérdést. Felhívták az Unió főtitkárságát, hogy jelentést terjesszen elő az európai államokban uralkodó antiszemitizmusról és a fennálló numerus claususról. A javaslatot elfogadták.

— Kinevezték Cuza utódját. Bucarestből táviratozzák: A közoktatásiügyi miniszter Cuza helyébe Musoigescu csernovici egyetemi tanárt nevezték ki a jassyi egyetemre.

— Halálraítél román boxbajnok. Párisból táviratozzák: A nantesi esküdtszék Schlotter román boxbajnokot rablóiülkösség miatt halálra ítélte. Schlotter a halálos ítéletet egykedvűen fogadta.

Lügg Vilmos, a gyár kelmeszőző osztályának művezetője szorgos munkálkodással és csendes családi boldogságban töltötte életét az aradi textilgyárban. Harminc éves az életerős fiatal german, fiatal házasa és egy szoba-konyhája tesz ki minden földi vagyona. A napokban, zavartalan boldogsága felbőltén egérő csoport le azután a villám, midőn megjelent a lakásán két hivatalos úr az aradi járásbírószágotól, akik pecsétos irást nyomtak a kezébe és felesége sírározása dacára is felírták a két fényűzőágyat, kerekasztalt, tédfonatos székeket, nachkasznit, a görbeábu ottománt, piros lábosokat, virágos kanacsót, befőttes és ugorkás üvegeket, a zseiros bödönt és a főzőkanalokat — Lügg Vilmos rajna-vidéki munkás minden vagyonát és kijelentették, hogy a román állam javára rendezeket zár alá veszik.

Lügg Vilmosné erre még jobban sirt, valósággal sírógörcsökhöz esett, a művezető pedig első ijedségében tanácstalanul földelte sápadtan a kezét. És elkezdett instanciózni, hatóságtól-hatósághoz szaladgálni. Közben a textilgyár igazgatósága is intervegniáló lépéseket tett a művezetője érdekében. Mindmáig azonban eredmény nélkül. Lügg Vilmosék most minden éjjel dobozgatásról álmodnak és verejtékkel szereztek kis vagyonaikjuk pusztulásait várják, mert véletlenül nemefeknek, Románia volt ellenségének születtek. És nekik kell most vezetkedni, a vagyonukkal bűnhődni azért, mert a háborus uszítók, a pokoli örület dirigensei vérbe botították a világot és felmérhetetlen károkat okoztak a vérző népeknek. *Pető Gergely.*

— A pénzügyminiszter franciaországi útja. Bucarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter július 26-án kezdi meg szabadságát, amelyet Franciaországban tölt el. Az „Adeverul” értesülése szerint a pénzügyminiszter útja csupán a háborus adósságok rendezésére szorítkozik, kölcsönfelvétel ügyében egyáltalán nem tárgyal.

— Komolyra fordult a helyzet Kínában. Berlinből táviratozzák: Lapjelentések szerint Pekingben a helyzet nagyon komolyra fordult. Kína és Anglia között a hadüzenet küszöbön áll. Seng tábornok ma kiadott proklamációjában a misszionáriusokat kémeknek és az idegenek propagandájában álló egyéneknek mondja.

— Jövő héten dől el Lederer Gusztáv sorsa. Budapestről táviratozzák: A budapesti hadbírószék ma elrendelte Lederer Gusztáv elmeálapotának megfigyelését. Hír szerint a jövő hét végén a kegyelmi iratok már visszakérülnek a honvédtörvény székhez és akkor véglegesen eldől a halálraítél csendőriőhadnagy sorsa.

— Vonatkisiklás. Bucarestből jelentik: A Chisenev-bucaresti-i szanitélyvonat Basarabasca állomás mellett kisiklott. Emberéletben nem esett kár. A forgalom a pályatest megrogálása következtében 24 óráig szünetel.

— A prefektus Aradon. Georgescu János Aradváros és Aradvármegye prefektusa buziási nyaralását megszakította, s tegnap néhány órát Aradon töltött. A prefektus Peter Julian közigazgatási vezérfelügyelővel folytatott hosszabb megbeszélést, amely után visszautazott Buziásra.

— A határkigazító bizottság búcsuja. Bucarestből jelentik: A román-magyar határkigazító bizottság befejezve munkáját, csütörtökön bucsukihallgatáson jelenik meg Duca külügyminiszter előtt. A japán és a magyar delegátusok nem vesznek részt a kihallgatáson, mert már elhagyták az országot. Bucarestből a bizottság Budapestre utazik, hogy elbúcsúzzon a magyar kormánytól is.

— Ügyvédi eskütétel Aradon. Ma tette le ünnepélyes keretek között az ügyvédi esküt dr. Szilber Ignác volt ujaradi járásbíró Simionescu Constantin aradi törvényszéki elnök kezébe, a bírói kar s az ügyészek előtt. Az eskütétel után üdvözölték az aradi ügyvédi kar új tagját.

— Nyugalombavonult a Magyar Kuria elnöke. Budapestről táviratozzák: Tóry Gusztáv, a Kuria elnöke ma nyugalomba vonult.

— Autóbaleset érte Tatarescu miniszter titkárát. Bucarestből táviratozzák: A Chitilla felé vezető országúton ma súlyos autószerencsétlenség történt. Frumusanu, Tatarescu miniszter titkára és barátja, Do-naud francia mérnök egy kanyarodó autóból. Frumusanu halálra szállították kórházba.

— Felhívás. Az aradi államrendőrség felhívja Herzog Vilmos aradi lakost, hogy palesztinai utlevélért jelentkezzen az utlevélosztálynál.

— Kenyerosztás az aradi minorita templomban. Megható ünnep volt tegnap az aradi minorita templom előcsarnokában. A Szociális Misszió Társulat jóteknony hólyg: 550 éhezőknek kenyereket osztottak szét. A misszió társulat tagjai egyformán segítik mind azokat, akik segítségre szorultak és azokhoz, akik a kenyérkiosztásokra nem tudnak elmenni, személyesen viszik el a barnára sült cipőket. Mindent hónapban osztanak így széjjel kenyeret és ünnepeknapokon kalácsal örvendeztetik meg az inségekben szenvedőket.

— Az aradi Gűfenberg-dalkör nagyszabású népünnepélye, amelyet Péter és Pál napjáról — amint eredetileg tervezve volt — a rossz idő miatt el kellett halasztani, most vasárnap, július 12-én lesz megtartva az ujaradi Tündérvárban. A népünnepély, amelynek nagyszerű programja változatlan, délután 2 órakor, a táncmulatság pedig este 9 órakor kezdődik. A meghívók és tiszteletjegyek érvényesek.

— Hátónapi börtönre ítélték és nyomban letartóztatták a Peidl-kormány népjóléti miniszterét. Budapestről jelentik: Knittelhoffer Ferenc magántisztviselő, a Peidl-kormány munkügyi és népjóléti minisztere előtt ma hirdette ki a Schadt-tanács a Kuria jogerős ítéletét. Knittelhoffer egy hírlapi cikk miatt osztály elleni izgatásért egy évi börtönbüntetésre ítélt a törvényszék és ezt az ítéletet a Tábla is helybenhagyta. A Kuria a büntetést hat hónap börtönre mérsékelte. Az ítélet kihirdetése után Knittelhoffert a törvényszék átadta az ügyésznek.

LEGUJABB

Kisebbségi kisanant alakul.

(Bucuresti, július 8.) A Dimineata úgy értesült, hogy a kisebbségek megalakítják a kisebbségek kisanantját, amelynek keretében szoros együttműködést létesítenek az összes kisebbségek között. A lap szerint a kisebbségek kisanantja a legközelebbi genfi konferencián már képviseltetni fogja magát és sikra száll a kisebbségi érdekekért.

Elbocsátják az összes állami napidíjasokat.

(Bucuresti, július 8.) Bratianu Vintila felszólította az összes miniszteriumokat, hogy augusztus elsejével bocsássák el az összes ideiglenes napidíjasokat és csak a költségvetésben rendszeresített tisztviselői állásokat tölthetik be.

Az orosz szovjet okkupálja Ruszinszkrét

Bonyodalom egy szovjetkövet propagandautja körül.

(Prágából táviratolozták: A Cseko Slovo, a csehszlovák kormány félhivatalosa közli, hogy a kormány lépéseket tesz Moszkvában Ovszejenko szovjet-követ visszahívása érdekében. Ovszejenko nemrégiben az Erdős-Kárpátokban járt és utját nagy propaganda előzte meg. Szlatinán nagy tömeg várta és a tömeghez olyan értelmű beszédekkel intéztek, amelyek szerint az Erdős-

Kárpátokat most veszi át a szovjetkormány és azért érkeznek oda. Ovszejenko kijelentette, hogy egyelőre ugyan nem veheti át még a hatalmat, de rövidesen ez is meg fog történni és amikor a szovjetkormány jelentékeny mértékben le fogja szállítani az adókat. Ha megállapítást nyer, hogy Ovszejenko a szovjet megbízásából beszélt, akkor a mostani jegyzéket még szigorúbb fogja követni.

Záróvizsga

a falusi leányiskolában.

Amit a falusi kislányok egy esztendő alatt tanultak.

(Saját tudósítónktól.) Két fehérruhás lányka húzza szét a borostyán függönyt és belépek az ötödik-hatodik elemi leányosztály iskolatermibe. Gyönyörű ezerszínű és vonalú miniatűr oszlopokkal vannak borítva a falak, amiről csak a második pillanatban derül ki, hogy azok a diákok kiállított festményei, amit egy borostyán-koszoru keretez be mint egy csodálatos pompájú mozaik képet, a mi magába zárja az összes létező szép népies motívumokat. A terem fala földig eleven zöld galnyakkal van borítva és a tanítónő katedrálja: virágrónus. Fehér, kék rózsaszínbe öltözött lánykák szoronganak a padsorokban és a szüke, barna, fekete fejcskéken nagy ünnepi mási pillangóskodik. Megillődött, izgatott piros arcocskák figyelnek a tanítónőre. Lélegzetfójtva figyelek mindegyre jobban remegő gyönyörűséggel hol a tanítónőre aki kérdez, hol a gyermekre, aki felel.

Háztartástamból megtanulom, hogy milyen szép és egészséges dolog a tisztaság és a rend: de ez csak akkor található fel egy házban, ha a háziasszony, dolgozó, rendszerető és nem lusta, nem fiányás megfogni a munka végét akkor sem, ha szolgálja vannak. Mert aki maga nem tud dolgozni az parancsolni sem tud és ott hanyagok lesznek a szolgálók is.

Földrajzból megtanulom, hogy széles e világon igen különböző népek laknak, de mindezek mégis egyformán emberek és mindentéle népet, még az afrikai szerecsent is, tisztelni, becsülni és szeretni kell, csak így érdemelhetjük ki, hogy minket is tiszteljenek, becsüljenek és szeressenek a másfajta népek.

Hittanból megtanulom, hogy egyfelé száll az ima minden szájából, bármilyen nyelven szól az

ember és ha szenved egyformán sir.

Most megáll a szívem dobogása. Irodalom. Az ötödik-hatodik elemi iskolában kis paraszt lánykák felvilágosítanak engem okosan és bátran, hogy vannak írók és vannak költők és megmagyarázzák a kettő közötti különbséget. Verseket hallok. A tanfelügyelő ur mindegyiknél kérde, ki írta és a kis falusi parasztlánykák száján minden kérdésre kivirágzik egy név: Goethe, Lermontov, Petőfi.

Nagy és kis szívek csurgásig vannak, száraz kezecke kapaszkodik, nyul a tanítónő felé és mind egyik gyermek szemében ragyogó könnyecsek ülnék, a tanítónőben is és a tanfelügyelő urban is...

MOZI

xx Az aradi Marosparti nyári mozgósínházban ma csütörtökön műsorra kerül: A szerelem oltárán, 5 felvonásos filmjáték (egy diák és egy színésznő szerelmi regénye) Grete Reinwald és Helga Mollanderrel a főszerepben. Ezt megelőzi „Fatty a levegő hőse” 1 felvonásos amerikai burleszk. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor.

xx Az aradi Apolló még ma csütörtökön és holnap pénteken tartja műsorán Glyn Elinor regénye nyomán készült „Három hét” című hét felvonásos filmdramát. — Az előadások megkezdése előtt a kis Adám Mihály a Gaumont-filmgyár gyermekszíneze személyesen lép fel és amerikai, továbbá nemzetközi táncokban imitálja riválisát a kis Jackie Coogant. Az előadások 5, 7 és 1/2 tizkor kezdődnek.

xx Jön! A nők ellensége című szenzációs film az aradi Apollóban. Az American Film Co. Blasco Ibañez világhírű spanyol regényíró nyomán készült filmremeké diadalutban járta be az egész világot és tartalmaz egy orosz kurtizán tragédiát

ját írja le, aki a montecarlo-i játékasztalnál kezdi meg karrierjét és tragédiája a forradalmi Oroszországban játszódik le. A főszerepeket Alma Rubens és Lionel Barrymore alakítják.

Egy hét múlva

érkeznek az osztrák gyerekek.

Elhalasztották a gyermeknyaralattási akciót.

(Saját tud.) Mint néhány nappal ezelőtt jeleztük, mára kellett volna nyaralásra a bécsi gyermekeknek megérkezniök Aradra. A bécsi gyermekek érkezésének időpontja azonban itteni elszállásolási nehézségek miatt egy heti halasztást szenved. Ugyanis a gyermeknyaralattási akció aradi vezetősége már napokkal ezelőtt ezekről a nehézségekről táviratban értesítette a gyermeknyaralattási akció bécsi intézőségét és kérte őket, hogy emiatt a gyermekek utazását egy héttel halasszák el. A bécsi komitétól a távirati értesítésre még nem érkezett ugyan beleegyező válasz, de mert a mára várt gyermekek nem érkeztek meg, valószínűnek tartják, hogy a bécsiek elfogadták az aradi gyermeknyaralattási akció vezetőségének távirati kérését. Eszerint a bécsi gyermekek július 15-én reggel indulnak el Bécsből és másnap délelőtt érkeznek Aradra. A kis vendégeket az aradi akcióvezetőség, emberbarátok és az itteni gyermekek fogják fogadni és nyomban szétosztják őket a vendéglátó családok között.

Jégvihar Biharmegyében

Az orkán rettentő pusztításokat okozott.

(Oradea-mare, július 8.) Vasárnap délután négy és öt óra között katasztrofális jégvihar pusztított Biharmegyében. A jégeső a margittai járásban keletkezett és onnan kiindulva, végig vonult az egész megye területén. Ökolnyl jégdarabok estek és az orkán olyan borzalmas méreteket öltött, amilyenre emberemlékezet óta példa nem volt. A megye egyes járásából most érkeztek be jelentések, amelyek rettenetes pusztulás képét mutatják. Némely község lakóit valósággal koldusbotra juttatta ez az itéletidő. A házak cserépfedését bezúzta a jégeső, amely felbecsülhetetlen károkat okozott a vetésekben és az állatállományban. Egyes szőlőket annyira tönkre vert a jég, hogy még két év múlva sem lesz ezeken a helyeken termés. A lakosság — vasárnap lévén — ott-hon tartózkodott, ezért szerencsére emberéletben nem esett kár. A viharsújtotta lakosság felségélyezésére megindult az akció s mint tudósítónk jelenti, a legközelebbi napokban egy megyei küldöttség utazik Bucurestibe, hogy sürgős anyagi segítséget kérjen a kormánytól.

Farmodont fogkrém és szájviz
[főlerakata:
Farmacon nagydrogéria, Timişoara

Könyvújdonságok naponta
érkeznek
Sándor hírlaprodába Arad.

Ben Aroly bey, az ismert grafológus és tenyérjós naponta fogad 8-12. és 2-6-ig a temesvári Korona szálló II. em. 59. sz. szobájában.

Mulatni csak a Royal-barban lehet

KÖZGAZDASÁG

Tréfás mérlegek a pesti tőzsdén.

Két budapesti villamosjegy mint évi osztalék.

Budapesti tudósítónk írja: Annak, hogy a budapesti tőzsdén az értékpapírok olyan irtózatossá zuhanáltak, egyik oka az, hogy a magyar vállalatok (tisztelőt az igen kevés kivételnek) nevetséges osztalékokat fizetnek és hogy ezt megcselekedhessék, valóságos vicces mérlegekkel lépnek a nyilvánosság elé. Ma jelent meg a **Felsőmagyarországi Bánya és Kohó mérlege.** Ez még ma is azon a tréfás alapon áll, hogy bányáit és ingatlanait békealapon (13 millió) veszi föl, egy békekoronát egy mai papirkoronával véve egyenlő értékűnek. Értékpapírok 11 és félmilliárd. De hogy miből állanak és milyen árfolyamon vannak felvéve, ezt csak a legbeavatottabbak tudják, holott a részvényesnek mégis csak táján van némi joga megtudni egyet-mást arról a vállalatról, melybe pénzt fektette.

A bányajövedelmét, vagyis az üzem összjövedelmét 3 milliárdban mutatja ki. Ezzel szemben a központi költség, vagyis az irodaköltség (vezérlőszolgálat stb.) nem

kevesebbet, mint 2.5 milliárdot emészt. Hogy azonban a részvényes se veszítse el a kedvét, annak is jártnak valamit osztalék-képen: 5000 koronát. Ezzel az 5000 koronás osztalékkal áll természetesen összhangban a kimutatott 1 milliárd 200.000 korona haszon. Aki még egyéb adatokra kíváncsi, megtudhatja, hogy a vállalat összes adóssága 6 milliárd, ezzel szemben követelése 14 milliárd. A bányák, ingatlanok stb. tehát tehermentesek, ezenkívül pedig van még egy készpénzplus is, nem feledkezvén meg a 418 millió kamatjövedelemtől sem. És ez a vállalat két villamosjegy árát fizeti osztalékképpen és olyan mérleggel áll elő, amely számszerűleg 130.000 koronában tünteti föl egy részvény belső értékét.

Lehet-e ilyen körülmények közt csodálni, hogy a papír tőzsdei értéke a 150.000 korona körül mozog? Igaz, hogy a Kohó részvényesei nyugodtan alhatnak. De manapság az emberek olyan furcsák! Nemcsak aludni, hanem enni is akarnak.

Zürichben 2.37.50, Párisban 9.85 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Július 8.) Francia frank 10.25, svájci frank 39, dollár 211, angol font 1020, szokol 6.30, lira 8, dinár 3.75, márká 52, osztrák schilling 31, magyar korona 330. **Kifizetések:** Páris 10, Zürich 41.50, Newyork 214, London 1040, Prága 6.35, Milánó 7.85, Belgrád 3.84, Berlin 51.10, Bécs 30.20, Budapest 327.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Július 8.) Berlin 122.75, Amsterdam 206.50, Newyork 515.25, London 2504.50, Páris 23.97.50, Milánó 18.95, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05, **Bucuresti** 2.37.50, Varsó 0.00098.65, Bécs 0.0072.57.50.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Július 8.) Berlin 122.87.50, Amsterdam 206.50, Newyork 515.37.50, London 2504.50, Páris 24.05, Milánó 18.75, Prága 15.25, Budapest 0.0072.50, Belgrád 9.05, **Bucuresti** 2.37.50, Varsó 0.00098.65, Bécs 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 8.) **Kifizetések:** Páris 10.51, London 1040, Newyork 214.50, Milánó 7.90, Zürich 41, Bécs 30.50, Prága 6.38. **Valuták:** Napoleon 800, aranymárka 50, leva 1.48, török lira 1.12, angol font 10.40, francia frank 10.60, svájci frank 40.50, lira 8.10, drachma 3.60, dinár 3.65, dollár 213, lengyel márká 40, osztrák korona 31, magyar korona 30.50, szokol 6.40.

A MAGYAR NEMZETI BANK HAVATALOS ÁRFOLYAMA.

(Július 8.) London font 345—347.000, Prága 2106—2118, szokol 2106—2122, Belgrád 1246—1254, dinár 1226—1248, Newyork 71.000—71.145, dollár 70.600—71.430, Páris 3300—3320, frank 3305—3335, **Bucuresti** 338—340, lej 343—347, Szófia 503—507, leva 498—506, Milánó 2556—2572, lira 2465—2483, Berlin 16.870—16.970, márká 18.670—16.970, Zürich 13.780—13.860, svájci frank 13.800—13.900, Bécs osztrák korona 99.90—100.50.

— Tojásuzsora Aradon. Arad város vezetőségéhez többek aláírásával ma panaszos beadvány érkezett, amely leleplezi az indokolatlan tojásuzsorát az aradi piacokon. A levél küldői elmondják, hogy a tojás szinte egyik napról a másikra egy lej husz banáról két lej ötvenre, sőt három lejre emelkedett és a piacon a közönség csak silány apadt tojást vásárolhat. Ugyanez a tojáskereskedők százezerszámra vásárolják össze ezt a fontos élelmiszert, kiválogatják a kifogástalan, friss tojásokat és azokat külföldre vagy más városokba exportálják. Ennek következménye az, hogy a piacon nem lehet kellő mennyiségű tojást kapni és a tojás árát az árusítók napról-napra emelik. A város vezetősége legközelebbi ülésén foglalkozik a beadvánnyal és mindent elkövet, hogy a tojásuzsorát letörje. Valószínűleg kénytelen lesz átadni az ügyet az ármegállapító bizottsá-

nak, amely a tojás árát maximálni fogja. Egyben átirat megy az aradi államrendőrséghez, hogy a piaci ügyosztály erélyes kézzel vizsgálja felül a piacon uralkodó állapotokat és törje le az indokolatlan tojásdrágaságot.

— Amerika követeli az adósságok megfizetését. Bucurestiből jelentik: Az Argus jelentése szerint az amerikai kormány erélyes hangú jegy-zékben követelte a kormánytól a háboru utáni adósságok kifizetését, a melynek összege negyvenöt millió dollárt tesz ki. Az angol kormánykörök véleménye szerint Románia és Amerika között a viszony nem ki-elégítő.

Felölös szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Kerestetik nőtlen urasági inas,

ki katonai kötelezettségének már eleget tett s jó bizonyítványokkal rendelkezik. Esetleg kezdők is tekintetbe jöhetnek. Cim: Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad.

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható:

Pollák Sándor gőztéglagyárában, Aradon.

FAJNYULAK

megvételre kerestetnek. Szíves ajánlatokat ár és faj megjelöléssel **Willems Fülöp** Timisoara, II. ker., Str. Anton Pann címre kéretnek. —: Ugyanott igen nemes 20 hónapos him **farkaskutya eladó.**

Eladó Mocrean

(Apatetek) 6 hold szőlő 19.000 tőkével négy szobából és melléképületekkel álló kőházzal, amely állandóan lakható. Ugyanott van 400 hektó bor befogadására pince és külön vinceltérűz egy szobával egy konvhával, négy lóra való istállósval és kocsiúttal. Felszerelés 250 hektó bordó és komplet pincefelszerelés. Eladandó szőlő fekszik a vasuti állomástól egy kilométerre a falu közvetlen szomszédságában, gyalog és járművel télen és nyáron könnyen megközelíthető helyen. Az eladást közvetíti: **Dr. Nausta Robert György** inca.

Eladó jutányos áron:

9 drb. nyakkendőfogó gép kifogástalan állapotban, 4 darab részletes kötéshez, Erich, Barth, Chemnitz gyártmány, 5 darab Herma egyenes kötésre 3820. Kirend Vierter Chemnitz gyártmány. —: Közelebbi felvilágosítással szolgál, hol a gépek megtekinthetők is **PÉTER FLEISCHER** Nagyszeben, Főter No. 6.

ARADI Arminia-vásár és Bútorkiállítás 1925. aug. 1-13.

75%

utazási kedvezmény.

Gazdasági kiállítás. Koncertek, theatricalis szórakozások és Rádió. Sportesemények és ünnepek. Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Sarokház,

vondéglóval, felszereléssel, nyári terraszszal, kuplizzóval, 2 szobás lakással, pincével, 300 ülés telken, a vasútállomás közelében 40000 lejtért eladó. Kizárólagos megbízott 15177

Györfly „Mures” irodája Arad, Str. Unirei (Fábián Gábor-utca).

BÉRBEADÓ

azonnal az aradi 10245

„Hotel Central”

nagy étterme a város központjában, teljes felszereléssel, bálterem, nyári nyitott és fedett kerthelyisége berendezéssel együtt előnyös feltételek mellett. Érdeklődni a Hotel Central tulajdonosánál Arad.

Tüzifa

wagontételben legolcsóbb árban beszerezhető

Klein és Weiner

fakereskedőknél ARAD, Str. Nic. Grigorescu 3-4. (volt Munkácsy-u.) Timisoara, Bul. Carol 19. (v. Hunyadi-u.) Telefon: Arad 5-31, Timisoara 21-22.

Ridikülök

készítése és javítása a legjutányosabb árban 8990 Arad, Calea Saguna No. 15. (Varjassi Lajos-utca) 15. sz.

A biharmegyei osorhel — Eternit gyár — Meteor 348

Asbest táblák

a legtartósabbak. A tetőt nem szükséges gondozni és javítani. Jobb és olcsóbb, mint a bádógból készült. —: Kapható a

FERARIA S.A. CLUJ

(Kolozsvár) Calea Victoriei 29.

Telefon 4-40., 347.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az arak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel írtakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal megtartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmasság.

ÁLLANDÓ alkalmasságra 2 rakármaun-kást keres a Hangya raktár. Arad. 3847

JOBBA nő ajánlkozik mindenek szakácsnénak gyermektelen párhoz. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 7., házmester. 3845

JÓMEGJELENÉSÜ, intelligens nők, férfiak, magas jutalékkal, helyi ügynökül, továbbá egy elektrotechnikus vagy softőr, kerestetik. Román nyelvtudásuk előnyben. Jelentkezés d. e. 11—13 óra között. Cim Rudolf Mosse (Sándor kiadóirodában) Arad. 10244

Lakás.

RUTOROZOTT szobát keres szolid fiatalember Piața Mihai Viteazul, Bulv. Reg. Ferdinand, vagy Calea Radnei közelében. Cim Köztisztviselők portájánál, Arad. 3814

Vétel és eladás.

CSÉPLŐ GÉPEKHEZ szükséges teljes felszerelésű mentő szekrények és ezek kiegészítésére szükséges anyagok kaphatók Dr. Földes gyógyszerárban Arad. 3633

VALÓDI selyem perzsaszőnyeg, futó- és egyéb gyári szőnyegek, vitrin és vitrin tárgyak, uriszoba, ebédlő és szalonberendezések, gyermekágy, vas és faágyak, különböző butorok, gyermekkocsi, Singer varrógép, antik szalon és fotelok, festmények, kézmunkák, hintaszék, 12 személyes étkező servise, mosdó servise, sok fiókos régi szekrény, stb. igen jutányosan eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

VEGYI IPARI célokra destillált víz állandóan kapható Földes gyógyszerár Arad. 3726

ZONGORA fekete jőkarban, 18.000 lejért eladó. Özv. Braunné, Arad, Str. Pompiliu 22—24. (Kassa-u.) 3831

FOLYÓ hó 10-én, az az pénteken d. u. 5 órakor Aradon, Bul. Carol 37. szám alatt különböző butorok, díszműtárgyak, képek, férfiruhák és fehérneműk, bírói árverésen elfognak adatni. 3846

TELJES műtermi berendezés, jól kidolgozott környéken, 2 iparjoggal, biztos existencia, sürgősen eladó. Cim Rudolf Mosse hirdetőben Arad. 10244

HANGVERSENYZONGORA kitűnő hangú eladó. Melis Arad, Str. Pompiliu 21. sz. (Kassa-ucca). 3848

EBÉDLŐSZŐNYEG 4x5 méter valódi argamen, keveset használt, jutányosan eladó. Cim Arad, Str. Consistorului 22., I. em. 3852

ZONGORÁKAT keresek megvételre vidéken is. Közvetítők díjazva. Melis zongorakészítő Arad, Strada Pompiliu 21. (Kassa-u.) 3728

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Do-bó-ucca.) 6581

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

MINDENNEMÜ szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butorok darabokat, díszműtárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 14. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigrós csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingyatlan.

ELADÓ házhelyek. Arad—Soga, Dániel telep. 8809

HAROM VAGY NÉGYSZOBABÓL álló magánházat azonnal elfoglalható lakással, megvételre keresek. — Ajánlatokat „Sürgős” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 8851

ARAD COLONEL PIRICI (Vörösmarty-ucca) 1. számú HÁZ NEGYED RÉSZÉ ELADÁSRA KERÜL. Összezszerű ajánlatok dr. Kahan József, Budapest, Vas-ucca) 3. küldendők. 3849

Eladók magán- és bérházak
város központjában 5--6 szobás elfoglalható lakással.

Bővebbet
Herzog Sándor Arad,
Str. Bratianu No. 17. (Weltzer J.-u.)

Üzletek.

ECETGYÁR Bánátban, jótorgalmu, családi okokból, eladó. Bővebbet Virányi Kémernök, Oradea-Mare, Strada Ciorgariu No. 5. 578

SZÉP üzlethelyiség kiadó. Arad, Strada Crisan (Karolina-u.) 8. 10245

Különbéle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET betáblázásra legelőnyösebben folyósítatok. HAASZ-irodája, Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16554

ELADÓ 8 darab prima hizott sertés. Arad, Str. Doamna Balasa No. 124. Ugyan-itt egy csinosan butorozott uccai szoba kiadó. 3843

Férfi ingek 230 lejtől 2 gallerral divat mintákban. Zeffir alsó nadrág 85.— lejtől, női harisnyák rendkívül olcsó árban. Szücsnél Arad, a motorállomással szemben. Legelőcsőbb beszerzési forrás!

Országos evezős verseny
Aradon a Maroson
JULIUS 12-ÉN
délután 5 órakor. 3834

Szöllős háztelkek

a Strada Moș A Jun (Szel-u.) és Str. Oituz (Illés-uccákban) részletfizetésre is eladók. — Bővebbet: Szerénél Arad, Str. Marasesti 27. (Kossuth-u.)

MOULIN ROUGE

Bucuresti, Bul. Elisabeta 25
3422
Megnyit a legszebb amerikai terrasza
az ötödik emeleten. Legszebb kilátás. Varieté színház. Elsőrendű étterem, két zenekar, mérsékelt árak, legkellemesebb mulatóhely. :: Reggelig nyitva.

Salon de Paris hölgyfodrász- és manikűrterem Arad, Str. Bratianu (Weltzer-u.) 9. Toalette- és piperecikkek nagy választékban

Tőkebefektetésre alkalmas ház 4 lakással 250.000 leiert, újonnan épült nyaraló kisvasut megálló közelében 4 szobás lakással, 1 holdas szőlővel, sok gyümölcsfával, pincével, felszereléssel 600.000 leiert, emeletes ház 4 négyzetos, parkettás lakással 1.200.000 leiert, — 10 lakosos bérház fürdőszobákkal a p. Mihai Viteazul közelében 900.000 leiert, — 14 lakosos bérház 3 uccára nyitló, az egész ház alapincézve a p. Avram Iancu közelében egy millió leiert eladó. Bővebbet György „Mures” Irodájában, Arad Str. Unirel (Fábián G-u.)

S Z E G Ő I G.
KERESKEDELMI ÜGYNÖKSÉG
TIMISOARA, PIATA UNIREI 8.

Elvállal képviselőteket minden szakmából egész Nagyrománia részére, csak elsőrangú cégektől. 3841

FIGYELEM!
Eredeti perza szőnyeg specialista vagyok. Javított mindennemű szőnyegot u. m. keleti és nyugati argamen szőnyegeket, karamanlu függönyöket, nemzeli takarokat, sumac plüschöket, perza szőkeket stb. — Pecaéteket tisztít fentiekből. — Szőnyegeket molyoktól, garancia mellett mentesít olcsó árakon.
M. A. PASODIAN Arad,
Bulevardul Regele Maria 12. (Fischer Eliz-palota.)

UNIO
szállítási vállalat
Aradi gyűjtőnyelv
Weisz és Haasz-Nál
Arad, Str. Romanului 6.
Telefon: } Arad 8—13.
} Timisoara 6—51.
Naponia kocsil- és autójárat!
Pontos és előzékeny kiszolgálás

Nagy gyakorlattal bíró könyvelő és levelező — perfekt magyar-német — mielőbbi belépésre ajánlkozik. Címeket: „Elsőrangú” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalba kér. 2000

Ujságmakulatura
5 kgr.-os csomagokban :: kapható a kiadóhivatalban